



НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	22556 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

13.06.2023 р.

Справа № 0853/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 29 "Міжнародні відносини" у складі:

Петрушенко Юрій Миколайович – головуєчий,

Єременко Ольга Олексіївна,

Литвин Марина Валентинівна,

Луцишин Зоряна Орестівна,

Пирог Ольга Володимирівна,

Рудько Сергій Олексійович,

Трофименко Анастасія Вікторівна,

за участі запрошених осіб:

Нагорняк Михайло Миколайович – гарант ОП,

Балак Ілона Олександрівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22556
Назва ОП	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» сформульовані чітко, корелюються зі спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», узгоджуються зі стратегією, місією та візією Університету як «сучасного конкурентоспроможного освітнього та науково-дослідницького центру міжнародного рівня, потенціал якого впливає на розвиток регіону та формування людського капіталу» (<https://cutt.ly/e9j93B5>). Основний фокус ОПП – «вивчення сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи». Такий акцент вирізняє ОПП серед інших програм спеціальності, але при цьому цей фокус не простежується в навчальному плані, не підтверджується змістом ОК, вивченню виключно зазначеного регіону присвячена одна дисципліна «Політико-правові системи країн Центрально-Східної Європи», яка входить до переліку вибіркових ОК. Погоджуємося з ЕГ, що регіональна спрямованість є підґрунтям позитивних практик ОПП, що доцільно відобразити в її профілі.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У процесі оновлення та реалізації ОПП бере участь широке коло стейкхолдерів, пропозиції яких надходять у формальній (опитування, під час практики здобувачів, під час засідань кафедри, офіційні рецензії та відгуки) та неформальній формах, що підтверджує ЕГ.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП дозволяє досягти результати навчання, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю «291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем (Наказ МОН України від 04.08.2020 р. № 1003 (<http://surf.li/etozk>). Разом з тим, погоджуємося з ЕГ щодо незавершеності Таблиці 2 (матриці відповідності ПРН відповідним компонентам ОП), оскільки зазначені ОК відповідають більшій кількості ПРН, зокрема ОК 1 «Інформаційні технології в професійній практиці» згідно Таблиці 2 не забезпечують жодних ПРН, ОК 2 «Академічна англійська мова» згідно ОПП не забезпечує ЗК 4 – здатність спілкуватися іноземною мовою. Крім того, у матриці відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК верхній рядок таблиці «класифікація компетентностей за НРК» відповідає не магістерському, а бакалаврському рівню вищої освіти. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей містить технічну помилку – є зайва відповідність РНО2 до СК9.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП складає 90 ЄКТС, обсяг ОК, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей, дорівнює 66 ЄКТС (73 %), на дисципліни за вибором здобувачів відводиться 24 ЄКТС (27 %), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>) та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для другого (магістерського) рівня.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП збалансований, наявна взаємопов'язаність ОК, що дозволяють досягти цілей і ПРН, поєднує теоретичні та практико-орієнтовані обов'язкові ОК, передбачає проходження трьох видів практики (виробничої (перекладацької), науково-виробничої в науково-дослідних установах, науково-дослідну з написання магістерської роботи). Погоджуємося з ЕГ щодо необхідності перегляду матриці відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми, як зазначено в підкритерії 1.4. Представлена в ОПП логічна структура у двох моментах не враховує хронологічну (посеместрову) послідовність викладання ОК: 1) ОК 4 «Міжнародна система та глобальний розвиток», викладання якої за навчальним планом передбачене у 2-му семестрі, веде до опанування ОК7 «Інтеграційні процеси в сучасних міжнародних відносинах», яка викладається у 1-му семестрі, 2) ОК5 «Міжнародна та європейська безпека» (3-й семестр) веде до проходження ОК11 «Виробнича (перекладацька) практика» у 2-му семестрі, при цьому більш логічним вбачається зв'язок ОК11 з ОК2 «Академічна англійська мова», що не відображено в логічній структурі ОПП. У представленому вигляді структурно-логічна схема не дозволяє повноцінно прослідити взаємопов'язаність ОК, насамперед, тих, що є передумовами для вивчення інших.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Освітня програма відповідає предметній області, встановленій у Стандарті вищої освіти, ОК відповідають спеціальності. Зміст ОП розкриває об'єкти вивчення: міжнародні відносини (ОК1–14), транскордонні та транснаціональні відносини (ОК4, ОК6, ОК7, ОК9), зовнішня політика держав (ОК4, ОК5, ОК6, ОК10), зовнішня політика та національні інтереси України (ОК 4 Тема 9 «Україна в сучасних міжнародних відносинах», ОК 5 Тема 11 «Проблеми безпеки та миру у зовнішній політиці України», ОК 7 Тема 5 «Україна в сучасних міжнародних інтеграційних процесах», ОК10 Тема 7 «Українсько-російські відносини»), міжнародні організації (ОК5, ОК6, ОК7), міжнародні комунікації (ОК1, ОК2, ОК3, ОК5, ОК8), держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях (ОК4, ОК6, ОК7, ОК9), міжнародна безпека та конфлікти (ОК 5 у тому числі Тема 4, присвячена сучасним збройним конфліктам, та Тема 5 щодо асиметричних конфліктів, ОК 4 Тема 8 «Безпека у глобальному світі»), методології та методи міжнародно-політичних досліджень, досліджень міжнародних комунікацій, регіональних студій (ОК3, ОК4, ОК7, ОК8, ОК9). Погоджуємося з ЕГ, що ОК 8 «Сучасні школи в теорії міжнародних відносин» за своїм змістом відповідає не другому, а першому рівню вищої освіти, оскільки згідно деталізованої структури Програми предметного тесту з політології та міжнародних відносин ЄФВВ для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра здобувачі при вступі на другий рівень ВО уже повинні в повній мірі володіти матеріалом, що міститься в ОК 8 (наказ МОН України №155 від 11.02.2022 р.).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ЗВО має позитивні напрацювання щодо політики розвитку soft skills, освітні компоненти та методи навчання, практична підготовка допомагають здобувачам набути навички комунікації, лідерства, здатності брати на себе відповідальність, вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, керувати своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатності логічно і системно мислити, що підтверджує звіт ЕГ.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОПП не передбачає дуальну форму освіти. Проходження такої підготовки унормовано на рівні Університету, визначається Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/F78oZwb>).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими, зрозумілими, недискримінаційними, регулюються «Правилами прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», оприлюднена актуальна версія щодо вступу в 2023 році (<http://surl.li/gttvg>) на офіційному сайті ЗВО. Програма вступних випробувань також публікується на сайті.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими, вони регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/EzfUmBS>) та Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://bit.ly/3GVaufn>). ЕГ не підтвердила наявності прикладів застосування відповідної процедури, але у відповідях на звіт з боку ЗВО зазначаються подібні випадки.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО унормував процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в «Положенні про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/t3jeEjL>). ЕГ підтвердила активне застосування цієї процедури на ОПП, здобувачі беруть участь у різноманітних заходах, НПП заохочують цей процес, інформують здобувачів про можливості отримання неформальної освіти, на сайті кафедри розміщені посилання на платформи, додаткові можливості в цій сфері пропонують Навчально-науковий центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ (<https://bit.ly/41BeHg3>), а також Молодіжний центр «Paragraph» (<https://paragraph.if.ua/>).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті Університету розміщена інформація про графік навчального процесу (<http://surl.li/gatko>), силабуси усіх обов'язкових дисциплін, що містять інформацію про цілі, зміст, очікувані результати навчання та критерії оцінювання за ОК (<https://kmv.pnu.edu.ua/robochi-programy-sylabusy-2/>), при цьому силабуси вибіркового компонента на сайті подані не в повному обсязі. Здобувачі в першому семестрі ознайомлюються зі змістом ОПП на зустрічі із керівником випускової кафедри та її гарантом, інформаційну підтримку забезпечує куратор академічної групи (<https://cutt.ly/q91pSor>). ЕГ підтверджує належну поінформованість здобувачів щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання освітніх компонентів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

На ОПП забезпечується поєднання навчання і досліджень, що підтверджує наукова активність здобувачів та їх здобутки в цій сфері – серед здобувачів програми призери та переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Наукова діяльність реалізується у різноманітних формах: написання інформаційно-аналітичних довідок, наукових статей, магістерської роботи, участь у наукових конференціях, членство в наукових гуртках, публікації результатів наукових досліджень у збірнику студентських наукових праць «Еврика», а також електронному кафедральному збірнику студентських наукових робіт *Artis Diplomaticae* та інших наукових виданнях ЗВО (<https://cutt.ly/g9VGXFU>). Позитивною є практика спільної наукової діяльності здобувачів з НПП, спільні публікації в фахових виданнях. Серед обов'язкових ОК є дисципліна «Методика та організація наукових досліджень» (ОК 3), що сприяє оволодінню методологічним інструментарієм досліджень у професійній сфері, закріпити на практиці отримані знання допомагає проходження науково-виробничої практики в науково-дослідних установах (ОК12) та науково-дослідна практика (ОК 13).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається згідно Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ ім. Василя Стефаника (<https://cutt.ly/R9moabL>). Слід зауважити, що рекомендована література в силабусах окремих ОК потребує оновлення (ОК8, ОК9, ОК10).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО створив умови для академічної мобільності здобувачів та НПП, засади якої сформульовані у Стратегії інтернаціоналізації на 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/79Ri5RQ>). Викладачі беруть участь у міжнародних проектах та наукових конференціях. Безумовним позитивним моментом є можливість для здобувачів навчатися за програмою подвійних дипломів у Варшавському університеті та Університеті М. Кюри-Склодовської в Любліні (<https://cutt.ly/x8WmGkG>). ЗВО також забезпечує популяризацію можливостей академічної мобільності та стимулює участь НПП та здобувачів у ній, відповідна інформація розміщена на веб-сторінках Відділу міжнародних зв'язків (<https://bit.ly/4olbVdM>) та Відділу управління проектами (<https://bit.ly/3KIRrfT>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Нормативні документи ЗВО визначають чіткі політику, стандарти та процедуру дотримання академічної доброчесності, серед них Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/R3abyTm>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/z3ab1ze>), Кодекс честі (<https://cutt.ly/n3anode>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/S3amkk3>). Факти порушення академічної доброчесності розглядаються Комісією з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/d3aJihY>). ЗВО проводить роботу щодо популяризації та формування умов для забезпечення дотримання академічної доброчесності, пропонує онлайн-курси з академічної доброчесності, всі учасники освітнього процесу підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності, для допуску магістерської роботи до захисту необхідна її перевірка на предмет текстових збігів через системи Unicheck та Antyplagiat, здійснюється публікація магістерських робіт на сайті наукової бібліотеки (<https://cutt.ly/q7JUEkZ>).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

НПП, задіяні до реалізації ОПП, мають достатньо високу академічну та професійну кваліфікацію, науково-педагогічний досвід, їх кваліфікація та науковий доробок відповідає тематиці навчальних дисциплін. Згідно відомостей СО освітній процес на ОПП забезпечує 3 доктори та 6 кандидатів наук. У ЗВО діє система конкурсу НПП, підвищення їх педагогічної майстерності, заохочень за показники в освітній та науковій роботі у вигляді преміального фонду, що підтвердила ЕГ.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до організації та реалізації ОПП шляхом консультацій, проведення вебінарів за участю міжнародних партнерів, а також надання баз практики здобувачам (Положенням про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», <https://cutt.ly/f7oTBnv>). Реалізується проєкт «Зустріч з дипломатами», що передбачає спілкування здобувачів з представниками МЗС України (<http://surl.li/gtwrx>), відбувається залучення роботодавців та практиків у формі гостьових лекцій (<http://surl.li/gtwsp>). ЕГ відзначає переважно неформальний характер обговорення ОПП з роботодавцями.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО розробив систему сприяння професійного розвитку викладачів, нормативні документи зобов'язують НПП постійно підвищувати кваліфікацію, обсяг стажування (підвищення кваліфікації впродовж п'яти років не може бути меншим ніж 6 ЄКТС (Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, <https://cutt.ly/h7oPdoV>). НПП є учасниками міжнародних проєктів, мають досвід стажування в вітчизняних та іноземних установах, що підтверджують додаткові документи, надані на запит ЕГ. ЗВО надає можливість НПП підвищити мовну підготовку на базі Центру з сертифікації іноземних мов (<https://cutt.ly/U7oSJWf>).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО матеріально та морально заохочує НПП за їх досягнення, що регулюється Положенням про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/S7oDUbH>), Положенням про рейтингове оцінювання ефективності роботи кафедри Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/P7oDLlt>), Положенням про щорічну академічну нагороду імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/V7oD4DN>). ЕГ підтверджує преміювання НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО є достатніми для забезпечення реалізації ОП та досягнення програмних результатів навчання. ЕГ підтверджує, що здобувачі мають вільний та безоплатний доступ до інфраструктури, яка підтримується у належному стані, приміщення, де проходить освітній процес за ОП, оснащені сучасними технічними засобами, є фонолабораторія для забезпечення мовної підготовки здобувачів, бібліотека забезпечує доступ до міжнародних наукометричних баз даних, має електронний каталог. Інфраструктура включає їдальню, медичний пункт, спортивні й тренажерні зали. Забезпечується доступ здобувачів до конспектів лекцій та завдань для самостійної роботи на платформі дистанційного навчання D-Learn, яка проте не надає можливість здобувачам надсилати виконані завдання на перевірку викладачам.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У сучасних умовах воєнного стану ЗВО та гуртожитки мають обладнанні укриття. ЕГ підтверджує, що гуртожитки підтримуються в належному стані, обладнані системою пожежної безпеки. Потреби та інтереси здобувачів встановлюються завдяки результатам опитувань («Викладач очима студента», «Предмет очима студента», опитування наприкінці навчального року). У Університеті функціонує Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, в якій працює три психологи (<https://cutt.ly/R7XuASh>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО має відповідну нормативну базу, що передбачає створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою (<https://cutt.ly/I7XxAmQ>), <https://cutt.ly/u7XxHXc>, <https://cutt.ly/o7XcfJL>), є план-графік пристосування навчальних корпусів та гуртожитків для доступу маломобільних груп здобувачів (<https://cutt.ly/97XvAXR>). ЕГ підтверджує необхідні умови для навчання та проживання осіб з особливими освітніми потребами. За даною ОПП здобувачі цієї категорії не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Університет розробив процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, які висвітлені в Положенні про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/L9Ac9UA>), Положенні про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/y9AdgQy>), Методичних рекомендаціях з розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм та навчальних планів першого і другого рівнів вищої освіти (<https://cutt.ly/P9AdEao>), Положенні про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/g9Ad2YF>), Наказі №496 від 17 вересня 2020 р. «Процедури і заходи внутрішньої системи якості» (<https://cutt.ly/M71oVzI>), Положенні про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/U71dUHV>). У ЗВО діє структурний підрозділ, що реалізує політику університету в сфері якості – Центр забезпечення якості (<https://cutt.ly/o71sDUw>), а також Рада з якості (<https://cutt.ly/371duNe>). Створюються постійні органи контролю за дотриманням академічної доброчесності, як от Комісія з питань якості освіти (<https://cutt.ly/H71oieJ>), Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/H71oieJ>, <https://cutt.ly/b719baf>) Перегляд ОПП у 2021 році було здійснено відповідно до встановлених процедур, що підтверджує звіт ЕГ.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучаються до моніторингу ОПП через опитування, участь в її перегляді (документи на запит ЕГ), на сайті ЗВО є можливість надати «зворотній зв'язок» (<https://pnu.edu.ua/zvrotnyj-zv'язok/>) та звернутися до ректора через електронну скриньку (<https://cutt.ly/L7oZhlx>).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП проходить первинну акредитацію, попередні зауваження та пропозиції щодо її вдосконалення відсутні.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Веб-сайт кафедри міжнародних відносин у достатньому обсязі містить інформацію про ОПП (зміст, опис ОПП, навчальний план, силабуси всіх обов'язкових та більшості вибіркового ОК). Сайт зручний у пошуку, розміщено інформацію про викладацький склад кафедри з контактами НПП, навчально-методичну та наукову роботу, анонси подій, сторінка «Студенту» містить студентський путівник, розклад занять, інформацію щодо якості освіти та академічної доброчесності, посилання на платформи неформальної освіти та іншу корисну для здобувачів інформацію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо переглянути визначення основного фокусу програми, зазначити існуючі позитивні практики, оперативно усунути технічні помилки в матриці відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриці відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей, переглянути та доповнити Таблицю 2 (матриця відповідності ПРН відповідним компонентам ОП), привести її у відповідність до робочих програм ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо переглянути структурно-логічну схему, відобразити її у відповідності до семестрів викладання ОК, а також розглянути можливість розширення переліку вибіркового ОК, врахувавши пропозиції стейкхолдерів. Пропонуємо переглянути зміст ОК8 «Сучасні школи в теорії міжнародних відносин», привести у відповідність до другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо розширити практику визнання результатів навчання, здобутих в інших вітчизняних та іноземних ЗВО, посилити участь здобувачів ОПП у програмах академічної мобільності із подальшим забезпеченням визнання їх результатів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо розмістити у вільному доступі навчально-методичні матеріали всіх вибіркового ОК, при перегляді ОК оновлювати їх зміст та перелік рекомендованої літератури сучасними дослідженнями та результатами наукової діяльності НПП, що їх викладають. Підтримуємо рекомендацію ЕГ щодо посилення інформування здобувачів освіти щодо можливостей та переваг академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо доповнити силабуси всіх ОК критеріями оцінювання форм контролю з урахуванням специфіки дисципліни.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо розширити участь роботодавців у організації та реалізації ОПП шляхом збору їх пропозицій щодо удосконалення змісту освітніх компонентів, їх залучення до викладання на ОПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо продовжити роботу над створенням умов для забезпечення прав осіб, які мають особливі потреби, зокрема пристосування будівель для пересування маломобільних груп населення; у нормативно-правових документах щодо процедури запобігання булінгу, корупції та вирішення конфліктних ситуацій доцільно конкретизувати терміни розгляду заяви, скликання відповідних комісій та ухвалення рішення щодо вирішення конфліктної ситуації. Пропонуємо розглянути можливість забезпечення технічної можливості подання виконаних завдань здобувачами через наявну платформу дистанційного навчання D-Learn, що посилить зручність освітнього процесу для всіх його учасників.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Для підвищення обізнаності учасників освітнього процесу щодо свого місця в системі забезпечення якості освіти рекомендуємо запровадити відповідні зустрічі та тренінги. Пропонуємо доповнити анкети опитування здобувачів питаннями щодо задоволеності запропонованим переліком вибіркових дисциплін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Підтримуємо рекомендацію ЕГ щодо оприлюднення результатів громадського обговорення проєкту ОПП за 2021 р. на веб-сайті кафедри міжнародних відносин.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ